

Maatwerkplan scholen in De Bunders

Gemeente Veghel

Doss. no. 11147

Tilburg, september 2011

Maatwerkplan scholen in De Bunders
Gemeente Veghel

Bureau Milieu & Werk BV
Kraaivenstraat 21-15
Postbus 10311
5000 JH Tilburg

Tel: 013 - 5434400
Fax: 013 - 5443102
E-mail: info@bureaumw.com

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Beleid gemeente Veghel	4
3. Convenanten zwerfafval	5
3.1 Deelnemers convenanten	5
3.2 Doelstelling van de convenanten	5
3.3 Taken en verantwoordelijkheden gemeente	6
3.4 Taken en verantwoordelijkheden scholen	6
4. Situatie in De Bunders	7
4.1 Mate van vervuiling	7
4.2 Deelname aan Veghel Paasbest	9
4.3 Inzet wijkraad De Bunders	10
4.4 Inzet Fioretti College en ROC de Leijgraaf	11
4.5 Controle en handhaving	12
5. Vervolgacties	13
5.1 Algemeen	13
5.2 Gemeente	13
5.3 Fioretti College	14
5.4 ROC de Leijgraaf	15
Bijlage Voorbeelden maatschappelijke stages	16

1. Inleiding

Agentschap NL heeft in samenwerking met haar partners in het Impulsprogramma Zwerfafval 2007-2009 besloten de aanpak van zwerfafval voort te zetten in het Focusprogramma Zwerfafval 2010-2012. Doel van dit focusprogramma is dat Nederland daadwerkelijk schoner is en schoner wordt beleefd.

Vanuit de gedachte dat de gemeente en scholen gemeenschappelijk verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de directe leefomgeving en beide partijen belang hebben bij de bewustwording van zwerfafval heeft de gemeente Veghel in 2005 met een drietal scholen een convenant zwerfafval gesloten:

1. Fioretti College;
2. ROC de Leijgraaf;
3. Zwijsen college.

De convenanten zijn in eerste instantie afgesloten voor de duur van drie schooljaren en kunnen telkens met een periode van drie jaar worden verlengd. De gemeente evalueert jaarlijks samen met de scholen en waar nodig wordt het convenant aangepast aan voortschrijdende inzichten.

Definitie zwerfafval in convenant:

Zwerfafval is afval dat door de mens is weggeworpen of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn, of afval dat door indirect toedoen of juist het nalaten van bepaalde handelingen op die plaatsen is terechtgekomen, zoals verpakkingen van eten en drinken, sigaretten en kauwgom.

In het kader van het focusprogramma heeft de gemeente Veghel (afdeling Buurtzaken) ondersteuning gevraagd voor een verdere intensivering van de aanpak van zwerfafval in de omgeving van het Fioretti College en ROC De Leijgraaf in de wijk De Bunders.

2. Beleid gemeente Veghel

De gemeente Veghel heeft een zwerfafvalbeleid geformuleerd met als doel de woon-, werk- en leefomgeving voor inwoners, bedrijven en bezoekers van de gemeente aantrekkelijk te houden en het welzijnsgevoel van de inwoners te vergroten.

De doelstelling van dit beleid kan worden bereikt door de eigen verantwoordelijkheid van inwoners van Veghel ten aanzien van het verminderen van zwerfafval te bevorderen, alsmede de afvalverwijdering van de gemeente te optimaliseren (zowel organisatorisch als technisch, gericht op preventie van zwerfafval) met het oog op de kostenbeheersing en verbetering van de leefomgeving. Concrete acties hierbij zijn ondermeer het plaatsen van extra afvalbakken, blikvangers, het organiseren van wijk- en buurtacties (zoals Veghel Paasbest), het verstrekken van lespakketten van de Stichting Nederland Schoon, het houden van een voorlichtingscampagne en het monitoren van het zwerfafvalbeleid.

Op langere termijn kan de sleutel voor kostenbeheersing volgens de gemeente alleen gevonden worden door de integrale bestrijding van zwerfafval in samenwerking met de wijk- en dorpsraden, scholen voor basis- en voortgezet onderwijs en bedrijven.

3. Convenanten zwerfafval

3.1 Deelnemers convenanten

Fioretti College	Het Fioretti College is een school voor mavo, vmbo en pro. Mavo staat voor middelbaar algemeen vormend onderwijs, vmbo staat voor voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs en pro staat voor praktijkonderwijs. Binnen de school kunnen leerlingen alle leerwegen van het vmbo volgen. In de bovenbouw (klas 3 en 4) heeft de leerling daarbij de keuze uit drie sectoren: Economie, Techniek en Zorg & Welzijn. Het Fioretti College is gelegen aan de Muntelaar 4 in de wijk de Bunders.
ROC de Leijgraaf	ROC de Leijgraaf is een moderne kennisonderneming voor Noordoost Brabant met vestigingen in Oss, Veghel, Uden, Cuijk, Boxmeer en Mill. Hier kunnen jongeren en volwassenen op ieder moment in hun leven terecht voor een praktijkgerichte mbo-opleiding, deeltijd havo en vmbo-t. Het Loopbaancentrum helpt bij (re)integratie en inburgering. Voor bedrijven en instellingen verzorgt men trainingen en daarnaast trajecten voor innovatie en strategievorming. In Veghel kunnen leerlingen terecht voor Techniek & Procestechiek (praktijkleren), Techniek & Samenleving, Economie & Bedrijf, Loopbaancentrum en Mens & Maatschappij. De hoofdlocatie in Veghel is gelegen aan de Muntelaar 10 in de wijk de Bunders.
Zwijsen College	Het Zwijsen College Veghel is een katholieke middelbare school. De school kent de onderwijssectoren havo en vwo. Het brugklasjaar biedt de mogelijkheid tot instroom op 'havo/mavo'-niveau, hetgeen overeenkomt met Theoretische leerweg/havo. Het Zwijsen College is gelegen aan het Prins Willem Alexander Sportpark 15.

3.2 Doelstelling van de convenanten

De gemeente en de scholen zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor het onderhoud van de directe leefomgeving. De leerlingen leveren een bijdrage aan het schoonhouden van de school en het schoolterrein en de snoeproute, zodat zij zich bewust worden dan wel mede verantwoordelijk gaan voelen voor de kwaliteit van het onder-

houd van de school en het schoolterrein. De kwaliteit van het onderhoud van de school en het schoolterrein wordt meetbaar en zichtbaar gemaakt.

3.3 Taken en verantwoordelijkheden gemeente

- Leveren (in alle redelijkheid) van de benodigde materialen ten behoeve van het schoonhouden van de school en het schoolterrein.
- Afhankelijk van de behoefte vanuit het onderwijs leveren van materialen ten behoeve van educatie (lespakket, meetmethode, ontwerpwedstrijd) en communicatie (posters en artikelen in lokale en regionale media).
- Zorg dragen voor een schema ten behoeve van veegactiviteiten in de directe leefomgeving.
- Indien nodig leveren en plaatsen van extra prullenbakken ten behoeve van het terugdringen van zwerfafval op het schoolterrein en in de directe leefomgeving.
- Zorg dragen voor de plaatsing van extra blikvangers in de leefomgeving en de lediging ervan.
- Beschikbaar stellen van een aanmoedigingsbedrag ter ondersteuning van het bestrijden van het zwerfafval in de school en in de directe leefomgeving.

3.4 Taken en verantwoordelijkheden scholen

- Zorg dragen voor het schoonmaken van de school en het schoolterrein.
- Verantwoordelijk voor een vast aanspreekpunt voor het zwerfafval.
- Doet actief mee aan het aanbod dat door de gemeente in het kader van milieueducatie en -communicatie wordt gegeven voor zover dat binnen de onderwijsdoelstelling past.
- Bijdragen aan de jaarlijkse evaluatie, waarbij gebruik kan worden gemaakt van een door de gemeente aangeleverde meetmethode van Nederland Schoon.
- Zorg dragen voor lediging van prullenbakken op het schoolterrein.
- Bijdragen aan bewustwording door middel van communicatie naar leerlingen en ouders.
- Bijdragen aan het terugdringen van het zwerfafval langs de snoeproutes.
- Aanwenden aanmoedigingspremie voor activiteiten ter bestrijding van het zwerfafval.

4. Situatie in De Bunders

De situatie in wijk De Bunders is vastgesteld aan de hand van:

1. Mate van vervuiling.
2. Deelname aan Veghel Paasbest.
3. Inzet wijkraad De Bunders.
4. Inzet Fioretti College en ROC de Leijgraaf.
5. Controle en handhaving.

4.1 Mate van vervuiling

Over de mate van vervuiling in de wijk De Bunders en meer in het bijzonder rondom het Fioretti College en ROC de Leijgraaf kunnen uitspraken worden gedaan op basis van:

1. beleving omwonenden;
2. feitelijke vervuiling;
3. klachten.

Beleving omwonenden

In februari 2009 zijn verdeeld over vier buurten 3.102 bewoners benaderd om de leefbaarheidsenquête in te vullen. Een van de onderwerpen betrof overlast van vervuiling. Bij de overlast van vervuiling kan gedacht worden aan overlast van zwerfafval, verkeerd geplaatst vuilnis, ongedierte of hondenpoep. De Bunders krijgt voor dit aspect een gemiddelde score van 6,6. Dit ligt iets onder het gemiddelde van de gemeente Veghel als geheel (6,8). Het landelijk gemiddelde voor de overlast van vervuiling was in 2008 een 6,5. Ruim een kwart van de respondenten (28 %) geeft een onvoldoende voor de overlast van vuil en stank, 19 % geeft een 7 en 23 % geeft een 8.

Feitelijke vervuiling

In 2003 en 2004 is de feitelijke vervuiling in De Bunders vastgesteld, ook rondom het Fioretti College en ROC de Leijgraaf. In september 2011 is de schouwing herhaald.

De schouwing is erop gericht om het schoonheidsniveau te bepalen aan de hand van beelden, tellingen en omschrijvingen van aangetroffen zwerfafval. De schouwing en het bepalen van de schoonheidsgraad heeft plaatsgevonden op basis van het normeringssysteem zwerfafval van Nederland Schoon en Stichting CROW. Omdat een rapportcijfer voor iedereen direct weergeeft of het voldoende dan wel onvoldoende is zijn de schoonheidsgraden in dit rapport vertaald naar een rapportcijfer.

Per meetlocatie (straat) zijn 3 meetvakken bepaald. Gekozen is telkens voor plekken waar zich het meeste grof zwerfafval bevindt. Binnen het gekozen meetvak voor grof zwerfafval is telkens de meest vervuilde plek van 1 m² gekozen om te worden geschouwd op fijn zwerfafval. De schoonheidsgraad per meetvak is bepaald voor zowel grof als fijn zwerfafval. De schoonheidsgraad per meetvak is gebaseerd op het aantal aangetroffen stuks zwerfafval en vertaald in een bijbehorend rapportcijfer. Om tot een beoordeling te komen per locatie is het gemiddelde van de rapportcijfers voor zowel fijn als grof zwerfafval van de individuele meetvakken berekend.

rapportcijfers	2003	2004	2011
Bundersweg	9	9	8
Herteweide	9	8	8
Muntelaar	8	7	7
Cederlaar	x	x	8
Bunders	x	x	7
x = geen meting			

Uit de vergelijking van de drie jaren blijkt dat de rapportcijfers in 2011 in alle gevallen lager zijn dan in 2003. Ten opzichte van 2004 zijn de cijfers in 2011 gelijk of lager, maar nog steeds ruim voldoende of goed. Met de vervuiling valt het dus wel mee.

Geografische weergave geschouwde straten.

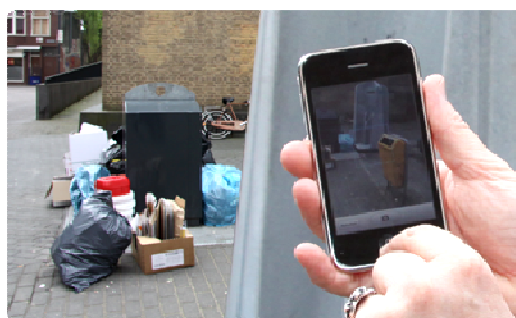
Klachten/ meldingen

In 2010 heeft de gemeente Veghel 1.195 klachten/ meldingen ontvangen waar de bijzondere opsporingsambtenaren verantwoordelijk voor waren. 87 van deze klachten/ meldingen (7 %) hadden betrekking op zwerfafval. In 2009 was dit 5 % (58 van 1.144 klachten/ meldingen). Er zijn geen specifieke cijfers over De Bunders of het gebied rondom de beide scholen.

In 2011 is de gemeente Veghel gestart met Buiten Beter. Buiten Beter is een zogenaamde 'app' (toepassing) voor de iPhone en de Blackberry. Mensen die deze gratis toepassing op hun telefoon downloaden kunnen daarmee meldingen doen aan de gemeente over wat zij in de openbare ruimte in de gemeente aantreffen. Losse stoeptegels, zwerfafval, kapotte straatlantaarns kunnen zo snel en gemakkelijk bij de gemeente gemeld worden en zo mogelijk ook opgelost.

Met vier simpele stappen kan iedereen die de app gebruikt problemen, irritaties en verbeteringen bekend maken bij de gemeente Veghel. Door met de telefoon een foto te maken en die via de app te versturen, is meteen bekend waar het probleem zich precies bevindt. Door integratie met het interne meldingsysteem ontvangt de melder bovendien direct informatie over de afhandeling in de app.

4.2 Deelname aan Veghel Paasbest

Sinds 2007 organiseert de gemeente Veghel de actie Veghel Paasbest die aansluit bij de landelijke opruimactie van Nederland Schoon. De actie is ontstaan in De Bunders en is uitgebreid naar drie wijken in Veghel, vijf kerkdorpen, de helft van alle basisscholen in de gehele gemeente, het Fioretti College en het centrum van Veghel. De gemeente verstrekt materialen om het zwerfafval op te ruimen. In Erp wordt deze actie georganiseerd onder de naam 'Erp Kei Skôn'.

In 2010 is in geheel Veghel 2.410 kilogram ingezameld. Dit is weer ruim meer dan voorgaande jaren. Dit hangt wellicht ook samen met het toenemende aantal deelnemers.

	2007	2008	2009	2010
ingezamelde kilo's zwerfafval	1.000	1.820	1.600	2.410

4.3 Inzet wijkraad De Bunders

De doelstelling van wijkraad De Bunders is om het woon- en leefklimaat in De Bunders waar mogelijk te verbeteren en om te voorkomen dat de wijk achteruit gaat. Het betreft zaken als veiligheid op straat, verkeersveiligheid, fietsroutes, parkeren, groenvoorzieningen, overlast, nieuwe ontwikkelingen in de wijk, etc. Op al deze gebieden geeft de wijkraad gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente, aan de politie en aan andere instellingen, maar heeft daarin geen beslissingsbevoegdheid. De wijkraad is het belangrijkste aanspreekpunt voor de gemeente voor alle zaken die van invloed zouden kunnen zijn op het woon- en leefklimaat in deze wijk.

In de wijkraad is een projectgroep actief waarvan de inspanningen zijn gericht op de totstandkoming van structurele oplossingen ter voorkoming van zwerfafval. In het jaarplan 2011 zijn over dit project drie activiteiten benoemd:

1. Meedenken in ontwikkelen structurele aanpak zwerfafvalprobleem door gemeente.
2. Contact/ overleg met Fioretti/ Leijgraaf in kader van convenant met gemeente.
3. Contact onderhouden met bureau Halt over verwijderen zwerfafval als taakstraf.

In het jaarverslag 2010 is vermeld dat de wijkraad in de voorgaande jaren diverse malen bij de gemeente heeft aangedrongen om de actie 'Veghel Paasbest' onderdeel te maken van een meer structureel plan, met continue aandacht voor het probleem van zwerfafval.

Naast de projectmatige activiteiten zijn er gebieden in de wijk waarbij de aandacht van de wijkraad doorlopend vereist is. Ten behoeve hiervan heeft de wijkraad commissies samengesteld. Zo is er een commissie Fioretti College / ROC de Leijgraaf. Doelstelling van deze commissie is om door middel van periodiek contact met ROC en Fioretti problemen bespreekbaar te maken en mede bepalen van oplossingen c.q. verbeteringen.

In verband met de omvang van de wijk De Bunders met 8.500 inwoners op 3.100 adressen is het voor één wijkraad niet eenvoudig om altijd op de hoogte zijn van hetgeen er leeft in de totale wijk. Daarom heeft zij met ingang van 2011 besloten te gaan werken met aparte deelwijkraden voor De Donken, De Laren, De Velden en De Weiden. Deze 4 deelwijkraden blijven wel deel uitmaken van wijkraad De Bunders.

4.4 Inzet Fioretti College en ROC de Leijgraaf

De vraag is wat het Fioretti College en ROC de Leijgraaf feitelijk doen of hebben gedaan in het kader van het convenant.

Fioretti College

1. Op het Fioretti College loopt het project 'de gezonde school' waarbij ook aandacht is voor afval. Sinds een aantal jaren is een professionele cateraar actief binnen de school. De cateraar dient zich aan de volgende voorwaarden te houden: zo min mogelijk verpakkingen (afval) gebruiken, schijf van vijf, 75 % van het aanbod is gezond en 25 % minder gezond en er wordt geen vet voedsel verkocht. De cateraar ruimt mee op. De school voert op deze manier regie in hun streven naar een gezonde school. Door middel van onderzoek is bij de cateraar veel bekend over de doelgroep en wat de jeugd aanspreekt.
2. De school heeft een buitenconciërge aangesteld voor corvee en milieudiensten. Om de school en de omgeving schoon te houden hebben leerlingen van de onderbouw iedere week corvee.
3. In de lessen 'mens en natuur' is aandacht voor milieu. Zwerfafval maakt hier onderdeel van uit. Nieuwe acties zijn lastig in te passen in de bestaande lessen.
4. Leerlingen mogen onder schooltijd niet van het schoolplein af. Sinds de nieuwbouw in gebruik is genomen zijn veel minder leerlingen ongeoorloofd van het schoolplein dan voorheen. Het gymlokaal is niet meer buiten de school.
5. In de schoolregels is opgenomen dat afval in de daarvoor bestemde bakken moet worden gegooid.
6. In 2009 zijn drie ondergrondse afvalcontainers geplaatst nabij de school.
7. Met ingang van het schooljaar 2011-2012 mogen leerlingen in en om school niet meer roken. Leraren mogen in een aparte ruimte roken.
8. Het 1^e leerjaar doet jaarlijks mee aan Veghel Paasbest.
9. Het Fioretti College is vertegenwoordigd in de wijkraad de Bunders. Hier komt zwerfafval regelmatig aan bod.

ROC de Leijgraaf

1. De conciërges maken zelf schoon rondom de school.
2. Het is geen beleid van het ROC om leerlingen binnen de school te houden. Gelet op de leeftijd van de leerlingen is dit ook lastig.
3. De catering heeft de school in eigen hand en er is geen rookbeleid.
4. Er zijn huisregels opgesteld die steeds aan het begin van het schooljaar onder de aandacht worden gebracht om met name de nieuwe instroom bewust te maken van hun eigen verantwoordelijkheid. Ook leraren wijzen leerlingen soms op eigen verantwoordelijkheid.
5. De school heeft last van hangjongeren die zwerfafval veroorzaken.

6. In 2009 heeft het ROC samen met de gemeente Veghel meegedaan aan de landelijke duurzaamheidswedstrijd van de nationale jeugdraad. 250 leerlingen hebben meegedaan aan verschillende workshops. Een kerngroep van 10 leerlingen is aan de slag gegaan met de opdracht om het zwerfafval rondom school en op de snoeproute naar winkelcentrum de Bunders aan te pakken. Na grondig voorwerk hebben de leerlingen een plan opgesteld voor een winkel op school, zodat er minder zwerfafval in de omgeving komt. Voor het schoolplein had men een paar praktische ideeën: een kauwgumboom, een blikkenpers en een peukenpaal (prullenbak apart voor sigaretten peuken). Verder hebben de leerlingen een lijst met afspraken gemaakt om de omgeving schoon te houden. Ook is een film gemaakt rond het thema zwerfafval. Uiteindelijk heeft men onder andere daarmee de duurzaamheidswedstrijd ROC the Game gewonnen.
7. Naar aanleiding van ROC the Game hebben leerlingen een afvalbak ontworpen. Leerlingen zijn goed in het maken van dingen, maar in ontwerpen kan nog een ontwikkelslag worden gemaakt. Hier is de komende tijd meer aandacht voor.
8. Wat betreft het inpassen van onderwerpen zoals zwerfafval in het lesprogramma is het ROC redelijk flexibel. Dat is ook belangrijk in het kader van het MVO-traject. Het ROC wil een Unesco-school worden.
9. Het ROC heeft in 2011 meegedaan aan de opruimacties in Veghel en in Oss. In Veghel heeft de vooropleiding van de landmacht in de wijk de Bunders zwerfafval opgeruimd
10. Ook het ROC is vertegenwoordigd in de wijkraad de Bunders.

4.5 Controle en handhaving

Controleren op zwerfafval is een van de taken van de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). Met ingang van 2009 is het aantal uren voor deze taak verdubbeld. De BOA's controleren steekproefsgewijs bij de snoeproute van de beide scholen naar het winkelcentrum. Wie betrapt wordt op het weggooien van afval op straat en in de berm krijgt een boete van € 90,--.

In het vastgestelde Handhavinguitvoeringsprogramma van de gemeente Veghel is op jaarbasis voor regulier toezicht op het aspect zwerfafval 500 uur opgenomen. Volgens de afdeling Vergunningen en Handhaving kan op bepaalde momenten in het jaar het accent voor de inzet van BOA's worden gelegd op de gebieden rondom de scholen.

5. Vervolgacties

5.1 Algemeen

Jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar staan op een scheidslijn van kind zijn en volwassen worden. De leerlingen van het ROC de Leijgraaf zijn minimaal 16 jaar oud en behoren dus voor een belangrijk deel al weer tot een andere doelgroep. Bij beide doelgroepen moeten we ons meteen realiseren dat zwerfafval een definitie van volwassenen is. Voor jongeren gaat het mogelijk over afval of verpakkingen die ze 'even kwijt moeten'. Alleen wanneer we het gedrag rond het 'weggooien van afval in de omgeving' begrijpen vanuit de context van de jongeren zelf en hun motivaties hierachter leren kennen, kunnen we tot oplossingen komen die aansluiten bij hun leefwereld. Vanuit deze gedachte is gekeken naar maatregelen/ oplossingen.

Voor de beide scholen zelf valt er ook wat te verdienen. Meewerken aan het aanpakken van zwerfafval levert een positief imago op. Vaak zijn middelbare scholen en ROC's minder betrokken bij hun directe omgeving. Leerlingen komen uit de weide omgeving. De beide scholen zijn echter sterk bepalend voor het karakter van de wijk. Het grote aantal leerlingen, waarvan een groot deel dagelijks door de wijk fietst en rondhangt op bepaalde plekken, heeft een grote impact op de wijk (bewoners, winkeliers en voorzieningen).

Via de bestaande convenanten doen beide scholen al veel aan de aanpak van zwerfafval. Voor beide scholen geldt dat het bestaande convenant moet worden getoetst met betrekking tot geformuleerde taken en verantwoordelijkheden van gemeente en school. Zijn bepaalde taken en verantwoordelijkheden nog wel aan de orde of dienen deze te worden aangepast aan de bestaande praktijk. Het huidige convenant biedt voldoende handvaten om invulling te geven aan de gedachte dat de gemeente en de school gemeenschappelijk verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de directe leefomgeving en beide partijen belang hebben bij de bewustwording van zwerfafval. Iedereen wordt zo eigenaar gemaakt van het probleem.

5.2 Gemeente

Mogelijke maatregelen voor de gemeente Veghel zijn:

1. Samenwerking met wijkraad in De Bunders intensiveren om tot een structurele aanpak van zwerfafval te komen in de wijk en meer in het bijzonder rondom de beide scholen en in het winkelcentrum. Het Fioretti College en ROC de Leijgraaf spelen hierin een belangrijke rol. Beide scholen zijn vertegenwoordigd in de wijkraad.

2. Ontwikkel als gemeente, in samenspraak met alle betrokken partijen in de wijk, een model over hoe het beheer van hangplekken van hangjongeren kan worden opgepakt. Betrek hierbij naast de scholen ook bewoners en winkeliers, met name zij die in de nabije omgeving van een hangplek woonachtig zijn.
3. Ontwikkel en start een communicatiecampagne gericht op de doelgroep 12 tot 18 jaar. Maak hierbij gebruik van reeds beschikbaar materiaal. Communicatie gericht op jongeren kent een aantal randvoorwaarden:
 - a. de boodschap moet duidelijk zijn: 'recht tussen de ogen';
 - b. de boodschap moet relevant zijn voor jongeren;
 - 'het gaat over mij' (egogericht);
 - De boodschap toont kennis (niet per se begrip of bevestiging) van de leefwereld van de jongeren;
 - De boodschap spreekt ze aan als gelijken (volwassenen).
4. De gemeente / BOA geeft voorlichting over boetes en consequenties van overtredingen. BOA's gaan gericht en frequent scholieren waarschuwen.

5.3 Fioretti College

Mogelijke aanvullende maatregelen voor het Fioretti College zijn:

1. Verder ontwikkelen van het project 'de gezonde school' waarbij ook aandacht is voor afval.
2. Groepjes leerlingen kunnen afvalbakken en bankjes langs de snoeproute en in het winkelcentrum adopteren. Deze leerlingen zorgen ervoor dat de bakken en bankjes schoon blijven en zwerfafval wordt opgeruimd.
3. Verbind maatschappelijke stages aan het onderwerp zwerfafval. Leerlingen van de eerste en tweede klas zijn de meest geschikte doelgroep. Het onderwerp zwerfafval wordt positief benaderd. Zwerfafval roept meestal negatieve associaties op met straf en HALT. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld een deel van de wijk adopteren. Mogelijke activiteiten zijn schouwen, interviewen van bewoners en winkeliers, filmpjes of foto's maken en prikken van afval. Zie bijlage voor een uitwerking van de activiteiten. De activiteiten kunnen ook los van de maatschappelijke stage worden uitgevoerd.

5.4 ROC de Leijgraaf

Mogelijke aanvullende maatregelen voor ROC de Leijgraaf zijn:

1. Binnen het ROC komt meer aandacht voor ontwerp. In dat kader wordt een wedstrijd georganiseerd om een nieuwe afvalbak te ontwerpen en te maken. Een variant hierop is het pimpen van afvalbakken langs de snoeproute of in het winkelgebied.
2. Leerlingen lopen mee met de BOA's in de wijk en gaan bij de gemeente kijken hoe meldingen / klachten binnenkomen en worden afgehandeld. Via de app Buiten Beter doen leerlingen zelf een melding en volgen deze melding (hoe komt deze binnen bij de gemeente, waar en wie / hoe wordt de melding afgehandeld).
3. Geef leerlingen een rol in de organisatie van Veghel Paasbest, zoals het leggen van contacten en maken van afspraken met de basisscholen, het uitdelen van materialen en het begeleiden van groepjes leerlingen van basisscholen bij het opruimen van zwerfafval.
4. Opstellen afvalbakkenplan. Samen met gemeente onderzoek doen naar afvalbakken (vullingsgraad, locatie, staat) langs snoeproute en in winkelcentrum. Tijdens het onderzoek worden ook burgers aangesproken en ondervraagd (staan er voldoende afvalbakken, op de juiste plek, vaak genoeg geleegd, behoorlijke staat). Op basis van het onderzoek stellen de leerlingen een afvalbakkenplan op. Wat zijn logische plekken om afvalbakken te plaatsen, wat moet het volume zijn en hoe vaak moeten ze worden geleegd? De principiële vraag die hierbij aan de orde komt is hoe wenselijk en noodzakelijk het is om zoveel als mogelijk afvalbakken te plaatsen. Er kan ook worden geredeneerd dat het plaatsen van afvalbakken afval aantrekt.
5. Organiseren van een groep leerlingen die meedenkt over een oplossing voor het zwerfafval dat vrijkomt bij allerlei verschillende festiviteiten en activiteiten binnen de gemeente.
6. Leerlingen adopteren een buurt in de wijk en prikken hier periodiek (4 keer jaar) zwerfafval. Op die momenten worden ook burgers geïnterviewd over wat men vindt van zwerfafval. Is het schoon in de buurt, staan er voldoende afvalbakken, wordt er genoeg geveegd en geprikt en wat zou men verbeterd willen zien. De resultaten van de prikactie en de interviews worden teruggekoppeld met school en de gemeente.

Bijlage Voorbeelden maatschappelijke stages

a. *Zwerfafval winkelcentrum opruimen en ondervragen publiek*

In groepsverband (8 leerlingen) opruimen van zwerfafval in winkelcentrum en interviewen van winkelend publiek over zwerfafval. De stage begint met het opstellen van een 5-tal vragen over zwerfafval en eindigt met de verwerking van de antwoorden in enkele grafiekjes. Doel is om erachter te komen of winkelend publiek zwerfafval ervaart, of er voldoende afvalbakken staan en of er ook echt gehandhaafd moet worden. Duur 4 uur.

b. *Zwerfafval winkelcentrum opruimen en ondervragen winkeliers*

In groepsverband (8 leerlingen) opruimen van zwerfafval in winkelcentrum en interviewen van winkeliers over zwerfafval. De stage begint met het opstellen van een 5-tal vragen over zwerfafval en eindigt met de verwerking van de antwoorden in enkele grafiekjes. Doel is om vast te stellen of winkeliers last hebben van zwerfafval voor de winkel, er voldoende afvalbakken staan in de openbare ruimte, de winkelier een eigen afvalbak heeft en of gehandhaafd moet worden. Duur 4 uur.

c. *Zwerfafval winkelcentrum opruimen en schrijven persbericht*

In groepsverband (8 leerlingen) opruimen van zwerfafval in winkelcentrum en schrijven van een persbericht over zwerfafval met daarin de resultaten van de diverse interviews die andere groepjes leerlingen hebben uitgevoerd. Samen met de gemeente verzorgen zij een persconferentie. De leerlingen verzorgen zelf de fotografie bij het artikel. Duur 4 uur.

d. *Zwerfafval wijk opruimen en posters ontwerpen*

In groepsverband (8 leerlingen) opruimen van zwerfafval in een deel van de wijk en ontwerpen van posters over zwerfafval. Aan de hand van gemaakte foto's en net behulp van een computer wordt een ontwerp gemaakt. De posters worden op school opgehangen, maar ook verspreid door de wijk bij verschillende instellingen en winkels in de week van Veghel Paasbest. Duur 4 uur.

e. *Zwerfafval bermen opruimen en excursie milieustraat*

In groepsverband (12 leerlingen) opruimen van zwerfafval in bermen en langs snoeproutes en kennismaking met afval op de milieustraat. Uitleg over de werking van de milieustraat, de verschillende afvalstromen en de verwerkingsmethode van de afvalstromen. Duur 4 uur.

f. *Zwerfafval in de wijk opruimen en inspectie speeltuin*

In groepsverband (8 leerlingen) opruimen zwerfafval in een deel van de wijk en meehelpen met het inspecteren van toestellen in een speeltuin.